

ת"פ 33873/08/15 - מדינת ישראל נגד חאמד אלאעסם (עציר) - בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע
ת"פ 33873-08-15 מדינת ישראל נ' אלאעסם (עציר)
לפני כבוד השופט דניאל בן טולילה
המאשימה
מדינת ישראל
ע"י בא-כוחה עו"ד נמרוד שחל
נגד
הנאשם
חאמד אלאעסם (עציר) - בעצמו
ע"י בא-כוחו עו"ד משה מרז

[פרוטוקול הושמט]

גזר דין

הנאשם הורשע על פי הודאתו בעובדות כתב אישום מתוקן בעבירות של סחר בסם מסוכן (2 עבירות), הסתייעות ברכב לעבור עבירה, וכן תיווך לסחר בסם מסוכן.

על פי המתואר באישום הראשון ביום 15.6.15, בשעה 15:16, התקשר הסוכן המשטרתי לטלפון של הנאשם, הזדהה בפניו בכינויו אבי "עקרב", והתעניין בביצוע עסקת סמים מסוג קוקאין. במהלך השיחה התקשר הנאשם לסוכן מנייד אחר וביקש ממנו לענות לשיחה הממתינה. הסוכן ניתק וענה לשיחה הממתינה. במעמד זה ביקש הסוכן מהנאשם לקנות חמש "נקודות" (מנות סם) מסוג קוקאין בסך של 1,000 ₪. הנאשם השיב כי יגיע לביתו של הסוכן תוך 5 דק', אולם הסוכן לא נכח בביתו ולכן סיכמו להיפגש בבניין מגוריו של הסוכן בתוך 10 דק' (להלן: "מקום המפגש"). בהמשך נפגשו השניים במקום המפגש ובמעמד זה מסר הסוכן לנאשם סך של 1,000 ₪ והאחרון מסר לו כי הביא "משהו טוב" תוך שהצביע על אבן ומתחתיה נייר לבן שבתוכו שקית ניילון בצבע ירוק המכילה סם מסוג קוקאין במשקל של 0.99 גר'.

על פי המתואר באישום השני, ביום 22.6.15, בשעה 12:40, התקשר הסוכן לטלפון של הנאשם, הזדהה בכינויו אבי "עקרב", וביקש לקנות שבע "נקודות" סם מסוג קריסטל תמורת סך של 1,400 ₪. הנאשם אמר לסוכן לא לדבר בטלפון וניתק. כאשר הגיע הסוכן לכניסת בניין מגוריו התקשר ושאל מתי יגיע, והנאשם השיב כ-10 דק'. בהמשך התקשר הנאשם ממספר נייד אחר ואמר לסוכן להתקדם לעבר החנויות הסמוכות לבניין וכן מסר כי הביא חמישה "באגטים" (מנות סם) מסוג קוקאין. בסמוך לכך הגיע הנאשם למקום המפגש ברכב יונדאי. הסוכן התקרב לחלון הנהג והנאשם מסר לו קופסת סיגריות L.M. לייט המכילה סם מסוג קוקאין, תוך שאמר שישוב למפגש בתוך 20 שניות עם שתי מנות נוספות. ואכן, הנאשם שב כעבור מספר דקות ומסר שתי מנות נוספות של סם מסוג קוקאין עטופות בניילון

שצבעו לבן. במעמד זה מכר הנאשם שבע מנות של סם מסוג קוקאין במשקל של 1.366 בתמורה לסך של 1,400 ₪. במעשים אלו הסתייע הנאשם ברכב לביצוע פשע.

על פי המתואר באישום השלישי, ביום 4.8.15, בשעה 14:00, התקשר הסוכן לנאשם ושאל האם יש "עניין טוב". הנאשם השיב בחיוב והסוכן אמר כי הוא רוצה "שבע". הנאשם השיב "אין בעיה" וביקש מהסוכן להתקשר אליו בתוך שעה מאחר שהוא בעבודה. בהמשך התקשר הסוכן לנאשם והשניים סיכמו להיפגש ברחוב יוהנה ז'בוטינסקי בב"ש. בהמשך ולאחר מספר שיחות טלפון הגיע הנאשם ברכב מסוג מאזדה כאשר לצדו במושב הנוסע אחר שזהותו אינה ידועה. מיד ובסמוך לכך יצא הנאשם מהרכב, ניגש לסוכן, הסוכן מסר לאחר סך של 1,400 ₪, והאחר מסר לסוכן נייר עטיפה של קופסת סיגריות NEXT המכילה שבע "ג'ולות" סם מסוג קוקאין, כאשר כל אחת עטופה בניילון שצבעו לבן. במעשים אלו תיווך הנאשם לעסקה בסחר בסם מסוג קוקאין במשקל של 1.3531.

במסגרת הסדר הטיעון בו הודה הנאשם לא הייתה הסכמה לעניין העונש, ובטרם טענו הצדדים ביחס לכך נשלח הנאשם לקבלת תסקיר מאת שירות המבחן.

תסקיר שירות המבחן

מתסקיר שירות המבחן עולה כי עסקין בנאשם כבן 24, נשוי ואב לילד בן שנתיים, אשר בטרם מעצרו התגורר בתל שבע. הנאשם תיאר בפני שירות המבחן ילדות תקינה. הלה ציין כי סיים 12 שנות לימוד. במסגרת לימודיו למד מכונאות וחשמל רכב וסיים עם תעודת מקצוע. הנאשם מסר כי התקשה למצוא עבודה בתחום זה ולכן השתלב כשליח ב"מחסני השוק" ובהמשך עבד בחברת "ואליה" כפועל במשאית אשפה. במסגרת עבודה זו נפצע ונזקק לטיפול רפואי וכעבור שנה המשיך לעבוד כשומר על ציוד של החברה.

אשר למשפחת מוצאו - מצוין כי משפחתו מנתה זוג הורים ושבעה אחים בגילאי 13-24, כאשר הנאשם הוא הבכור. אביו נפטר בשנת 2007 ממחלת הסרטן בהיותו בגיל 40. אמו של הנאשם כבת 45 מתקיימת מקצבאות המל"ל. הנאשם תיאר מצב כלכלי קשה ותנאי מגורים צפופים. הנאשם שלל מעורבות בפלילים של יתר בני המשפחה.

אשר למשפחתו הגרעינית - ציין כי אשתו יהודייה, בת 22. לדבריו, לאחר חמש שנות קשר זוגי נקלטה להריון ולכן נישאו. הנאשם תיאר את התנגדות בני המשפחה וציין כי לאחר הנישואים עבר להתגורר בבאר שבע ורק לאחר מספר חודשים שב להתגורר בבית אמו. הנאשם שלל שימוש בחומרים משני תודעה.

ביחס לעבירות נשוא כתב האישום - הנאשם מודה בביצוען. הלה מסר כי בתקופה שהתגורר בבאר שבע פגש את הסוכן בפיצוציה הסמוכה למקום מגוריו. הנאשם מסר כי הסוכן פנה אליו מספר פעמים וביקש כי יסייע לו ברכישת סמים. הוא תיאר כי חש לחץ מצדו של הסוכן ולכן רכש עבורו את הסמים. הנאשם ציין כי המדובר בהתנהלות חריגה אשר אינה אופיינית לו וכי הוא חושש שההליך המשפטי יפגע בנישואיו.

שירות המבחן מונה מן העבר האחד את גורמי הסיכוי לשיקום, ובכלל זאת - גדילה במשפחה אשר סיפקה תחושת שייכות וביטחון, יציבות תעסוקתית וכן העובדה כי ההליך המשפטי מהווה עבורו גורם מרתיע. מנגד, שירות המבחן התרשם כי מאפייני אישיותו אינם בשלים דיים. עוד התרשם שירות המבחן כי הנאשם פועל באופן אימפולסיבי, תוך קושי בהצבת גבולות וכן קושי בבחינת השלכת מעשיו בטווח הרחוק והקצר. כמו כן, הנאשם הביע עמדות מפחיתות מאחריותו וכן הביע עמדות קורבניות. כל אלה מקשים עליו בבחינה עצמית ובזיהוי חלקיו המכשילים באישיותו. נוכח דברים אלו סבור שירות המבחן כי ישנו סיכון להישנות התנהגות פורצת חוק. בסופם של הדברים, ונוכח גילו הצעיר, נסיבות העבירה והעמדות אותן הביע - המליץ שירות המבחן על ענישה מוחשית אשר תיקח בחשבון גם את הנסיבות לקולא, וזאת לצד עונש מאסר מותנה מרתיע לבל ישוב על מעשיו.

טיעוני הצדדים

באת-כוח המאשימה בטיעוניה הכתובים הפנתה לחומרת המעשים בהם הודה הנאשם. זו ציינה כי מעשיו מלמדים כי עסקין בנאשם אשר עולם הסמים אינו זר לו. בהתאם לתיקון 113, הפנתה לערכים המוגנים בהם פגע הנאשם במעשיו. זו סבורה כי בתיק זה מידת הפגיעה בערכים הינה משמעותית וכבדת משקל. זו עתרה לקביעת מתחם נפרד לכל אישום ואישום. לדבריה, אין להבחין בין האישומים בהם מיוחס לנאשם עבירת סחר בסם לבין האישום שבו מיוחס לנאשם עבירת התיווך ויש לקבוע טווח ענישה זהה בשלושת האישומים. זו עתרה למתחם ענישה הנע בין 18 ל-26 חודשי מאסר בפועל, בנפרד לכל אישום. כמו כן סברה כי בתיק זה לא מתקיימים שיקולי שיקום אשר בעטיים ראוי לסטות מטה מן המתחמים. נוכח דבריה, עתרה להכריז על הנאשם כסוחר סמים וכן להשתת עונש מאסר ברף העליון בכל אישום ובאופן מצטבר.

מנגד, בא-כוח הנאשם הפנה לכך שעסקין בנאשם אשר ניהל אורח חיים נורמטיבי במשך כל תקופת חייו. הנאשם סיים 12 שנות לימוד, קיבל תעודת מקצוע ועבד באופן רצוף למעט תקופה בה נפצע בעבודתו. הלה ציין כי הנאשם לא הופיע ברשימת היעדים של הסוכן ולמעשה הסתבך בפרשה לאחר שהופעל עליו לחץ מצד הסוכן אשר פיתה אותו לבצע את העבירות. הלה הפנה לנסיבות חייו הקשות, בין היתר, לפטירת אביו ולקושי הכלכלי שנאלצה משפחתו להתמודד. עוד ציין את ההשלכה של עונש המאסר על בני משפחתו. הנאשם לוקח אחריות על מעשיו ומודה, אולם, מציין שאלמלא הלחץ שהפעיל הסוכן לא היה מבצע את העבירות. בא-כוח הנאשם הגיש אסופת פסיקה התומכת בכך שניתן להסתפק בימי מעצרו. לדבריו, כלל הנתונים מלמדים כי עסקין בנאשם בר-שיקום. בטיעוני השלמה בכתב עתר בא-כוח הנאשם לראות בכל שלושת האישומים כאירוע אחד, וזאת בהתאם למבחן "הקשר ההדוק" ועל רקע הנסיבות הדומות של ביצוע העבירה, זהות הקונה ותקופת הזמן שבה נפרשו.

הנאשם ביקש להוסיף על דברי בא-כוחו והביע חרטה על מעשיו. הלה ציין כי בטרם המעצר עבד כשומר ועבד בעירייה ולאחר השחרור סבור כי יקבלו אותו חזרה לעבודה.

דין והכרעה:

כאשר אין המדובר בעבירה יחידה, בשלב הראשוני, על בית המשפט לקבוע האם מדובר באירוע אחד או בכמה אירועים נפרדים (ר' בעניין זה ע"פ 8641/12 **סעד נגד מדינת ישראל**, (פורסם בנבו) (05.08.2013)). בעניין זה יש לציין תחילה, כי זה מכבר נקבע בפסיקה שהמונח "אירוע" המצוי בסעיף 40 לחוק העונשין הינו רחב יותר מהמונח "מעשה"

הקבוע בסעיף 186 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982, וכי באופן עקרוני "אירוע" אחד יכול לכלול גם "מספר מעשים" (ר' למשל ע"פ 4910/13 **אחמד בני ג'אבר נגד מדינת ישראל**, (פורסם בנבו) (29.10.2014); דברי כב' השופט ע' פוגלמן בע"פ 1605/13 **פלוגי נגד מדינת ישראל**, (פורסם בנבו) (27.08.2014); ע"פ 3164/14 **גיא פן נגד מדינת ישראל**, (פורסם בנבו) (29.06.2015); וע"פ 5643/14 **עיסא נגד מדינת ישראל**, (פורסם בנבו) (24.06.2015)).

שנית, על פי מבחן "הקשר ההדוק", אשר נקבע מפיה של כב' השופטת ד' ברק-ארז (בדעת רוב) בע"פ 4910/13 **אחמד בני ג'אבר נגד מדינת ישראל**, (פורסם בנבו) (29.10.2014), כדי להכריע בסוגיה על בית המשפט להשתמש ב"ניסיון החיים", כך שעבירות שיש ביניהן קשר הדוק ייחשבו לאירוע אחד. עוד נקבע שם, כי ברגיל קשר כזה בין עבירות יימצא קשר כאשר תהיה ביניהן סמיכות זמנים או כאשר הן תהיינה חלק מאותה תכנית עבריינית אף כאשר הן בוצעו לאורך תקופת זמן שאינה קצרה. כך גם צוין, כי מבחן "הקשר ההדוק" איננו מבחן קשיח ועתיד להתפתח ממקרה למקרה (עוד בעניין מבחן "הקשר ההדוק" אשר אומץ בעניין אחמד בני ג'אבר, ר' ע"פ 2519/14 **ענאד אבו קיעאן נגד מדינת ישראל**; ע"פ 4316/13 **מדינת ישראל נגד רמי חג'אמה ואח'**; רע"פ 4760/14 **אדוארד קיסלמן ואח' נגד מדינת ישראל**, (פורסמו במאגרים המשפטיים); ע"פ 5643/14 **עיסא נגד מדינת ישראל**, (פורסם בנבו) (24.06.2015)).

בעניינו מצאתי לקבוע מתחם נפרד לכל אחד מהאישומים הואיל והעסקאות מבוצעות במועדים שונים, תוך הפרדה ברורה מסיומה של אחת לתחילתה של רעותה. עובר לכל אחת מהעסקאות ערך הנאשם שיקולי "עלות וסיכון מול תועלת", יכול היה להימנע מלהיות מעורב, בה וחרף כך בחר לנהוג כפי המתואר בכתב האישום. המדובר באישומים שאין לראותם כחלק מתכנית עבריינית אחת. המדובר באישומים שנפרשים על-פני תקופה של חודש וחצי. ייזום הרכישות וקביעת המועד לביצוע נעשו על-ידי הסוכן (בהנחיית מפעיליו), וכשזו תמונת הדברים ישנו קושי לקבל את הטענה כי מדובר בתכנית עבריינית אחת של הנאשם.

על פי סעיף 40ג(א) לחוק העונשין, בקביעת מתחם העונש בהתאם לעקרון ההלימה, על בית המשפט להתחשב **"בערך החברתי שנפגע מביצוע העבירה, במידת הפגיעה בו, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה"**.

הערך החברתי המוגן העומד בבסיס עבירות הסמים הינו בראש ובראשונה ביטחון ובריאות הציבור. בתי המשפט חזרו רבות על הצורך במיגור עבירות אלו וזאת בכל שלבי מערך הפצת הסם, החל בשימוש עצמי וכלה בעבירות הסחר החמורות. עבירות אלו לרוב מלוות ואף יוצרות עבירות נוספות וזאת בשל הדחף העז והבלתי נשלט, למצער, להשיג את אותה מנת סם. אפנה לדבריו של כב' השופט א' שהם בע"פ 3117/12 **ארביב נגד מדינת ישראל** (פורסם בנבו) (6.9.12) לעניין הנזקים שנגרמים בעקבות עבירות הסמים: **"בית משפט זה עמד, לא אחת, על חומרתן היתירה של עבירות הסמים, ועל ההשלכות הקשות שיש לשימוש בסם על גופו ועל נפשו של המשתמש"**.

על החומרה בענישה שיש לנקוט כלפי המעורבים בשרשרת הפצת הסם ראה ע"פ 211/09 **שמעון אזולאי נגד מדינת ישראל** (22.6.2010):

"...הענישה בעבירות מסוג זה נועדה, קודם לכל, לשרת את מטרת הגמול לעברין על עיסוק בסם העלול לסכן חיי אדם ולפגוע בבריאות המשתמשים בו; שנית, על העונש להעביר מסר חד-משמעי של הרתעה ביחס לעבריינים פוטנציאליים, ולשמש אות אזהרה אפקטיבי לכל מי שמתכוון לקחת חלק במערכת ההעברות והסחר בסמים, תהא אשר תהא הפונקציה אותה הוא ממלא בשרשרת זו של העברת הסם מיד ליד. מזה זמן רב, מדגישים בתי המשפט בפסיקתם את חשיבות הערך הענישתי בעבירות סמים כאחד הכלים החשובים בפעילות לביעורו של נגע הסמים. ההחמרה בענישה בגין עבירות סמים משרתת את מטרת הגמול והרתעה, שהן היעדים העיקריים של הענישה בתחום הסמים".

עוד ר' בעניין זה דבריו של כב' השופט א' רובינשטיין ברע"פ 2557/12 **תמם פרדי נגד מדינת ישראל**, (פורסם בנבו) (05.04.2013):

"עמדנו לא אחת על חומרתן של עבירות הפצת סמים והחשיבות בהרתעה אפקטיבית: "חשיבות המלחמה בנגע הסמים ידועה לכל, והעוסקים בסחר ובתיווך בסם יידעו כי 'מלחמת החורמה בעברייני סמים נמשכת והולכת. מלחמה קשה היא, מלחמה ארוכה, והיא כמלחמת ישראל בעמלק'..."

מנעד מדיניות הענישה הנהוגה בעבירות כגון דא הינו רחב, תוך שבית המשפט שת ליבו לסוג הסם, לכמות, לטיב (תיווך, ניסיון סחר, סחר) העסקאות, מספרן ותדירותן, לתמורה שהתקבלה עבור הסם וכן לנסיבות האופפות את העסקאות.

אשר לעבירות הסחר בסם מסוג קוקאין, הרי שאך השנה נדרש בית המשפט העליון לסוגית מתחמי הענישה הראויים בעבירות של סחר בסם מסוג קוקאין במשקל של גרמים בודדים ואף פחות מכך: ברע"פ 126/15 **טל חביף נגד מדינת ישראל**, (פורסם בנבו) (15.01.2015), דובר בנאשם אשר הורשע בשלוש עבירות של סחר בסם מסוכן, בכך שבשלוש הזדמנויות מכר לסוכן משטרתי סם מסוכן מסוג קוקאין במשקלים 0.39 גרם, 0.81 גרם ו-2.5 גרם. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם עבור כל עבירה נע בין 8 ל-18 חודשי מאסר. בית המשפט המחוזי לא התערב במתחמים שנקבעו, אך קבע כי אלה מתונים. בדומה, אף בית המשפט העליון אשר דחה את בקשת רשות הערעור של הנאשם, ציין כי מדובר במתחמי ענישה הולמים - ואף מקלים. לאמור, בית המשפט העליון קובע כי מתחם עונש הולם הנע בין 8 ל-18 חודשי מאסר בגין ביצוע עבירת סחר בסם מסוג קוקאין במשקל הנמוך מגרם אחד, הינו הולם ואף מקל.

במסגרת רע"פ 7681/13 **יוסף דקה נ מ"י** (21.1.14) - נדחתה בקשת ערעור על חומרת העונש מטעם נאשם אשר נידון ל-10 חודשי מאסר בגין שתי עבירות של סחר בסם מסוכן מסוג הרואין במשקל מצטבר של 2.818 ג';

במסגרת רע"פ 2122/13 **יצחק דבש נ מ"י** (9.5.13) - נדחתה בקשת ערעור על חומרת העונש מטעם נאשם אשר נידון ל-40 חודשי מאסר בפועל ולאחר הפעלת המאסר המותנה ל-46 חודשים בגין 2 עבירות של סחר בסם מסוג קוקאין בשקל כולל של 6.4336 ג' ובתמורה מצטברת בסך של ₪ 3,220 וכן בעבירה נוספת של אספקת סם מסוג קוקאין;

במסגרת ע"פ (מח' - חיפה) **מ"י נ' אלביליה** (18.10.12) - התקבל ערעור על קולת עונשו של נאשם אשר הורשע

בעבירה בודדת של סחר בסם מסוג קוקאין במשקל של 3.535 ג' ועונשו הוחמר מ-12 חודשי מאסר בפועל ל-16 חודשים ;

במסגרת עפ"ג 28599-07-14 **וקנין נ' מדינת ישראל** נדחה ערעורו של נאשם שנידון ל-42 חודשים מאסר בפועל בגין שלוש עבירות של סחר בסם מסוכן במשקל כולל של כ-24 גרם קוקאין

בגין עבירות של תיווך בסם מסוכן מסוג חשיש, נוהגים בתי המשפט, על דרך הכלל, לקבוע מתחמי ענישה הנעים בין מספר חודשי מאסר לבין 12 חודשי מאסר בפועל. כך למשל, בת"פ (שלום כפר סבא) 43556-03-14 **מדינת ישראל נגד בסאם גאבר**, (פורסם בנבו) (26.01.2015) דובר בנאשם שתיווך עסקת מכירת גרמים בודדים של סם מסוג חשיש, ללא תמורה. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם במקרה הנדון נע בין מספר חודשי מאסר ל-12 חודשי מאסר בפועל, לצד מאסר על תנאי וקנס כספי, וגזר על הנאשם 7 חודשי מאסר לריצוי בפועל, לצד ענישה נלווית (יצוין, כי על גזר דין זה תלוי ועומד ערעור בבית המשפט המחוזי מרכז).

בדומה, בת"פ (שלום ירושלים) 8123-04-14 **מדינת ישראל נגד חמזה אבו צביח**, (פורסם בנבו) (17.06.2015) דובר בנאשם אשר הורשע בתיווך עסקה של סם מסוג חשיש במשקל 18 גרם, תמורת 1,000 ₪. בית המשפט קבע כי מתחם העונש ההולם במקרה הנדון נע בין מספר חודשי מאסר בודדים לבין 12 חודשי מאסר, וגזר על הנאשם 6 חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, לצד ענישה נלווית.

ברי כי ככל שמדובר בתיווך עסקה של משקל גבוה יותר של הסם וככל שהתמורה המתקבלת בגין כך גבוהה יותר, כך אף עולה הרף התחתון של מתחם העונש ההולם, ובהתאם גם העונש שנגזר על הנאשם, ברגיל, גבוה יותר (ר' עוד בעניין זה רע"פ 2614/12 **ניסים ליזמי נגד מדינת ישראל**, (פורסם בנבו) (03.04.2012); ת"פ (שלום תל אביב יפו) 59586-01-14 **מדינת ישראל נ' אברהם קוקן**, (פורסם בנבו) (06.10.2014) והערעור על גזר הדין במסגרת עפ"ג 39880-11-14; ות"פ (שלום ירושלים) 58127-03-14 **מדינת ישראל נגד מחמוד אבו דיאב**, (פורסם בנבו) (07.07.2014)).

ראו בעניין זה ת"פ (שלום באר שבע) 10078-11-13 **מדינת ישראל נגד מטרס**, (פורסם בנבו) (16.01.2014), בתיק זה דובר בנאשם אשר הורשע על יסוד הודאתו בעבירת תיווך, בכך שרכש עבור חברו שתי מנות סם מסוכן מסוג הרואין במשקל 0.43, וזאת עשה בתמורה למנת סם אחת. בית המשפט קבע כי במקרה הנדון ינוע מתחם העונש ההולם בין 3 ל-8 חודשי מאסר בפועל, והשית על הנאשם 4 חודשי מאסר בפועל, לצד ענישה נלווית.

בת"פ (שלום באר שבע) 2478-09 **מדינת ישראל נגד פנחס אדרי**, (פורסם בנבו) (17.05.2010), דובר בנאשם אשר הורשע על יסוד הודאתו בעבירה של תיווך. הנאשם הודה כי תיווך עסקה בסם מסוכן מסוג הרואין במשקל של 0.376 גרם, בכך שהפנה סוכן משטרה לאחר לרכוש ממנו הסם. בית המשפט הביא בחשבון את ההליך השיקומי שבעיצומו נמצא הנאשם וקבע כי הוא מחליט לבכר את שיקולי השיקום, ומשכך השית על הנאשם ענישה צופה פני עתיד בדמות מאסר מותנה, צו מבחן והתחייבות.

בת"פ (שלום תל אביב יפו) 5861/09 מדינת ישראל נגד קאסם כלבוני, (פורסם בנבו) (28.10.2009), דובר בנאשם אשר הורשע על יסוד הודאתו בעבירה של תיווך, בכך שתיווך עסקת מכירה של מנת סם מסוכן מסוג הרואין לסוכן משטרת. בית המשפט מציין כי הסוכן הוא זה שפנה אל הנאשם וכי הוא זה שיזם את העסקה, וגוזר על הנאשם 6 חודשי מאסר לריצוי מאחורי סורג ובריה.

ת"פ 13378-04-14 (שלום באר שבע) מדינת ישראל נ' זוהיר אבו רמשה, דובר בנאשם שתיווך במספר פעמים לעסקה של פלטת חשיש. מותב זה קובע מתחם של 6-16 חודשים עבור כל עסקה וגוזר על הנאשם שהינו ללא עבר פלילי 10 חודשים מאסר בפועל.

בתיק זה מידת הפגיעה של הנאשם בערכים המוגנים הינה משמעותית. גם אם ישנה היכרות מוקדמת בין הסוכן לבין הנאשם, כפי שנטען על-ידי בא-כוחו וכפי שנטען על-ידי הנאשם בתסקיר, הרי שלמקרא עובדות כתב האישום נדמה כי הטלפון בו אוחז הנאשם משמש ככתובת ברורה להשגת סמים מסוכנים.

הנאשם והסוכן נוקטים בשיחותיהם מילות קוד ("נקודות", "משהו טוב", "באגטים", "עניין טוב", "שבע") שאינם שגורים בלשון כל אדם, ונועדו להסוות את מעשיהם ולהקשות על המאזין מן הצד להבין כי עסקין בעסקת סמים. אותו משנה זהירות שנוקט הנאשם בהתבטאויותיו בא לידי ביטוי גם בהחלפת טלפון על-ידי הנאשם עובר לכל אחת מן העסקאות המפורטות, גם כן, יש להניח, מתוך רצון שלא לשוחח בטלפון אחד ומוכר. עוד על הזהירות אותה נוקט הנאשם ניתן ללמוד מן האמור בסעיף עובדות 1 לאישום השני בו הנאשם מורה לסוכן שלא לדבר בטלפון ומנתק את השיחה. באישום הראשון הסם מוסלק עובר להגעתו של הסוכן למקום מתחת לאבן, וגם זאת יש להניח על מנת לנסות להרחיקו מקשר לסם היה ועסקה ראשונה זו תהיה מנוטרת על-ידי צד ג'.

לנאשם, כפי העולה, זמינות גבוהה לסמים, שכן מעובדות האישום הראשון נלמד כי מיד לאחר שהסוכן מתעניין בקניית סמים הנאשם מודיע לו שיגיע אליו בתוך חמש דקות, ואך בשל כך שהסוכן טען שאינו בביתו נדחתה עסקת הסם להמשכו של יום. אותה זמינות גבוהה מוצאת ביטוי גם בעובדות האישומים השני והשלישי, אפילו אין המדובר ביישום הסיכום הטלפוני תוך דקות בודדות אלא רק בהמשך היום.

הסם עצמו נמנה עם הסמים הקטלניים, וגם אם אין המדובר בסם בכמויות גבוהות, אין לומר כי עסקין בכמויות קטנות. בסך-הכול, במהלך שלושת האישומים סחר הנאשם ותיווך ב-19 מנות סם (נקודות, באגטים, ג'ולות), במשקל כולל של 3.7 גר' עבור סך כולל של 3,800 ₪.

לצורך ביצוע העסקאות הנאשם נעזר בכלי רכב שונים, כאשר באישום השני הנאשם הגיע נוסע ברכב מסוג יונדאי, ובאישום השלישי - נהוג ברכב מסוג מזדה 6. בכל אחד מן האישומים, הנאשם, שמתגורר בתל שבע, דואג להבאת הסם למקום המפגש, בין אם מדובר בדירת מגוריו של הסוכן ובין אם ברחוב אחר בבאר שבע. נתונים אלו מלמדים על יכולת "לוגיסטית" שעומדת לרשותו של הנאשם להפצת הסם. העברת הסם נעשית בשעות האור, דבר המלמד על תעוזה.

אשר לעבירת התיווך, הרי שכידוע העונש המקסימאלי בגין עבירת התיווך זהה לעונש בגין עבירת הסחר. הגם כך, הפסיקה מצאה לנכון לאבחן לקולא במידה מסוימת את עניינם של הסוחרים, אם כי השוני תלוי בנסיבות התיווך ומידת מעורבותו של הנאשם בהעברת הסם. בענייננו, סבורני כי נוכח חלקו המהותי של הנאשם באישום השלישי בתיווך לסחר בסם או אז מתחם ההולם יהיה קרוב לזה שנקבע בנוגע לאישומים 1 ו-2 אם כי לא זהה לו. הדברים מכוונים לכך שגם באישום זה סגירת פרטי העסקה נעשית ישירות בין הסוכן לבין הנאשם, לרבות קביעתו של מקום המפגש. הנאשם נוכח פיסית עם האחר במקום, וזאת לאחר מספר שיחות נוספות שגם הן, כפי הנלמד, נערכו בין הנאשם לבין הסוכן ולא בין האחר לבין הסוכן. הנאשם יוצא מן הרכב בנקודת המפגש וניגש לסוכן, כאשר העברת הסם והכספים נעשית מול הסוכן והאחר.

על הצורך בבחינה איכותית של חלקו של הנאשם ולא רק על פי סעיף החיקוק ר' גם דברי כב' השופט עמית בע"פ 5580/14 שם ציין בין היתר כי:

".. איני סבור כי בנסיבות העניין יש נפקות של ממש לסיווג, אם יש לראות את המערער "רק" כמתווך לפי סעיף 14 לפקודת הסמים או כסוחר או מבצע עסקה אחרת לפי הנוסח הרחב של סעיף 13 לפקודת הסמים. מכל מקום, החשוב לענייננו הוא, שבית משפט קמא ניתח את מעורבותו של המערער בכל אחד משני האישומים והגיע למסקנה המעוגנת בחומר הראיות, ולפיה הסם היה בשליטתו של המערער. העובדה שהיה אדם נוסף ששקל את הסמים והביא את הסמים ואף נטל אותם חזרה לאחר השקילה, אינה מאיינת את חלקו של המערער כמי שקיבל את הכסף והחליף את הסם תמורת כסף שאותו הותיר בכיסו".

אפילו יש לראות את עבירות התיווך כבעלות חומרה פחותה מאשר עבירות הסחר, שכן הכסף בגין העסקה אינו מגיע למתווך, העונש המקסימלי כאמור בצדן זהה לעונש של עבירת הסחר. הרציונאל העומד מאחורי רף ענישה זה נובע בין היתר, כי לצורך מימושם של עסקאות סם אין בהכרח חובה שהסם יועבר בפועל דרך כל החוליות המקשרות ודי בהימצאותם של אנשים כדוגמת הנאשם אשר דואגים לקשר בין הלקוח לבין הספק. כך גם יצוין, כי התיווך בעבירות הסם מאפשר "ריחוק" של המתווך ממקור הסם, דבר שיש בו בעקיפין כדי להקשות על גילוי של המתווך.

המדובר בשלוש עסקאות הנפרשות על-פני תקופה של כחודש וחצי, דבר המלמד אף הוא כי אין מדובר במעידה חד-פעמית או אובדן שיקול דעת רגעי (וזאת בהנחה שהיה ספק ביחס לכך לאור כל המפורט לעיל). הנאשם אינו משתמש בסמים, ומכאן מעורבותו זו נעשית לצורך בצע כסף גרידא.

כהערה אחרונה בנוגע לקביעתו של המתחם ההולם אתיחס לטענה ולפיה הנאשם הודח לביצוע המעשים על-ידי הסוכן, וזאת בהצטרף לכך שלא היה חלק מיעדי הסוכן. אכן, הסוכן הוא זה שיוזם את ביצוע העסקאות, אולם מנקודה זו ואילך התנהלותו של הנאשם כפי שנלמדת מעובדות כתב האישום רחוקה מללמד על מי שפועל תחת לחצים בלתי פוסקים. במובנים רבים ניתן לומר כי "יותר משרוצה העגל לינוק רוצה הפרה להיניק".

מכל המקובץ לעיל, ולאחר שהבאתי בחשבון את העיקרון המנחה, הערכים החברתיים שנפגעו, את מידת הפגיעה בהם, במדיניות הענישה הנהוגה ובנסיבות הקשורות בביצוע, הנני לקבוע כי מתחם העונש ההולם בגין האישום הראשון והשני,

בנפרד, נע בין 10 ל-22 חודשי מאסר בפועל. מתחם הענישה ההולם בגין האישום השלישי נע בין 8 חודשים ועד ל-18 חודשי מאסר בפועל.

בבואו של בית משפט לקבוע את עונשו של הנאשם בגדרי המתחמים אותם קבעתי, ולקולא, שיש לתת הדעת לכך שמדובר בנאשם שהודה וחסך זמן שיפוטי יקר. עוד יש ליתן הדעת לכך שעסקינן בנאשם צעיר בגיל (24), נטול עבר פלילי אשר זוהי למעשה הסתבכותו הראשונה עם החוק.

זאת ועוד. בית המשפט לוקח בחשבון את נסיבות חייו הלא פשוטות ובכלל זאת, מות אביו ומצבה הכלכלי הקשה של משפחתו. חרף נסיבות אלו מרבית חייו של הנאשם התאפיינו באורח חיים נורמטיבי. הלה סיים 12 שנות לימוד, סיים לימודים עם תעודת מקצוע, התחתן, הקים משפחה וגילה יציבות תעסוקתית. הנאשם נשוי ואב לילד בין שנתיים ומכאן שלעונש המאסר ישנה השפעה ממשית על בני משפחתו.

מנגד ולחומרא, יש ליתן הדעת לכך שמהתסקיר עולה כי הנאשם מאופיין בגורמים אשר יש בהם כדי ללמד על רמת סיכון להישנות התנהגות פלילית. כך שירות המבחן התרשם כי לנאשם מאפייני אישיותו אשר אינם בשלים דיים. עוד התרשם שירות המבחן כי הנאשם עלול לפועל באופן אימפולסיבי תוך קושי בהצבת גבולות. כמו כן, שירות המבחן מציין כי הנאשם מתקשה בבחינה עצמית וכי אינו מזהה את החלקים המכשילים באישיותו.

נוכח האמור לעיל ובשים לב לכך שהנאשם במסגרת ההליך המשפטי דן לא נרתם להליך טיפולי כזה או אחר ברי כי אין לדבר על קיומם של שיקולי שיקום אשר בעטיים ראוי לסטות מטה מן המתחמים.

כאמור בסעיף 40ג(ב) לחוק, לאחר קביעת המתחמים רשאי בית המשפט לקבוע עונש נפרד לכל אירוע או לחילופין לקבוע עונש כולל לכל האירועים. בענייננו, מצאתי לקבוע עונש כולל למכלול האירועים, משום שסבורני שבכך ישמר יחס הולם בין חומרת מכלול מעשיו של הנאשם ומידת אשמו לבין אורך תקופת המאסר אשר תוטל עליו.

רכיב כספי

עבירות סמים על דרך הכלל מבוצעות בשל הרצון לרווח כלכלי קל ומהיר, כפי שהדבר נכון גם לענייננו. כשזהו הכוח המניע רבים המעורבים בעבירות סם, הרי שיש מקום להטלת עיצומים כספיים "כואבים" שיהיה בהם כדי ללמד את חוסר הכדאיות בעבירות אלה. חרף האמור ובשים לב למצוקה הכלכלית בה מצוי הנאשם ומשפחתו אשית על הנאשם קנס כספי מתון, ולא כפי שראוי היה להשית עליו בנסיבותיו של תיק זה.

מכל המקובץ לעיל, הנני לגזור על הנאשם את העונשים הבאים:

א. 22 חודשים מאסר בפועל, שיימנו מיום מעצרו, 9.8.15;

ב. חמישה חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו שלא יעבור עבירות סמים מסוג עוון;

עמוד 9

- ג. עשרה חודשים מאסר על תנאי למשך 3 שנים מיום שחרורו שלא יעבור עבירות סמים מסוג פשע;
- ד. קנס בסך 5,000 ₪ או 20 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם בעשרה תשלומים חודשיים, שווים ורצופים החל מיום 1.1.17. לא יעמוד הנאשם באחד מן התשלומים תעמוד יתרת הסכום לפירעון מידי, בצירוף הפרשי הצמדה וריבית פיגורים;
- ה. שלושה חודשים פסילה בפועל מלהחזיק או מלהוציא רשיון נהיגה. פסילה זו תחול מיום שחרורו;
- ו. שלושה חודשים פסילה על תנאי למשך שנתיים מיום שחרורו שלא יעבור כל עבירת סמים;
- ז. 8,000 ₪ התחייבות למשך שנתיים מיום שחרורו שלא יעבור על עבירת סמים. לא תיחתם ההתחייבות בתוך עשרה ימים יהיה על הנאשם לרצות 20 ימי מאסר על מנת לכפות אותו לעשות כן.

מורה על השמדת המוצג - סמים.

זכות ערעור תוך 45 יום לבית המשפט המחוזי.

ניתן והודע היום, ב' בשבט התשע"ו, 12/1/2016, במעמד הנוכחים.

דניאל בן טולילה, שופט